

ПРОТОКОЛ № 4

засідання *студентського наукового гуртка*
«Економіка та розвиток підприємництва і біржової торгівлі»
кафедри економічної теорії, підприємництва та торгівлі
(студенти спеціальностей 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка»)

15 січня 2023 року

ПРИСУТНІ: керівник гуртка, к.е.н., с.н.с. Руда Т., члени студентського наукового гуртка

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Сучасні методи наукових досліджень.

Доповідач: керівник студентського наукового гуртка, к.е.н., с.н.с. Руда Т., члени наукового гуртка

СЛУХАЛИ:

1. Керівника наукового студентського гуртка, к.е.н., с.н.с. Руду Т. про методи наукових досліджень, які досить широко використовуються в сучасних наукових дослідженнях.

Зокрема, Руда Т. зазначила, що у кожному науковому дослідженні можна виділити два рівні: емпіричний, на якому відбувається процес накопичення фактів; теоретичний – досягнення синтезу знань (у формі наукової теорії).

На емпіричному рівні науковець отримує нові знання на основі досліду за допомогою опису, спостереження та експерименту. Теоретичне дослідження з методологічної точки зору належить до вищого рівня наукового знання. Воно розкриває і обґрунтовує більш глибокі і суттєві сторони явищ, які вивчаються.

На теоретичному рівні дослідження використовуються такі загальнонаукові методи: ідеалізація, формалізація, аналіз, синтез, індукція, дедукція, прийняття гіпотез, створення теорії, узагальнення та ін.

Муравська Л. зазначила, що методами емпіричних досліджень є: спостереження - це цілеспрямоване вивчення предметів, що переважно спирається на дані органів чуттів (відчуття, сприйняття, уявлення). Під час спостереження отримуються знання не лише про зовнішні сторони об'єкту пізнання, але й про його суттєві властивості. Спостереження може бути

безпосереднім та опосередкованим. Експеримент - це цілеспрямоване і активне втручання у хід процесу, що вивчається, відповідні зміни об'єкта чи його відтворення у спеціально створених і контрольованих умовах. Основними стадіями здійснення експерименту є: планування і будова; контроль; інтерпретація результатів. Експеримент має дві взаємопов'язані функції: дослідну перевірку гіпотез і теорій, а також формування нових наукових концепцій.

Кочепуд М. розповів про ще один науковий метод – опис, а саме, що він є пізнавальним елементом, що полягає у фіксуванні результатів дослідження (спостереження чи експерименту) за допомогою певних систем позначень, що прийняті у науці.

Також, Руда Т. доповнила, що методи, які застосовуються на емпіричному та теоретичному рівнях досліджень є наступними: аналіз - це поділ об'єкта на складові частини з метою їх самостійного вивчення. Видами аналізу є механічний поділ; визначення динамічного складу; виявлення форм взаємодії елементів цілого; знаходження причин явищ; виявлення рівня знання та його структури тощо. Синтез - це об'єднання, реальне і розумове, різних сторін, частин предмета в єдине ціле. Абстрагування - це процес мисленнєвого відволікання від низки властивостей і відносин явища, яке вивчається, з одночасним виділенням властивостей (насамперед, суттєвих, загальних), що цікавлять дослідника.

Окрім того, зазначила, що створення наукової методології та методики досліджень є великою перемогою людського розуму. Таким чином, розглянуті вище методи і методологія наукових досліджень дозволяють зробити висновки про те, що методологія не може бути зведена лише до одного методу, адже кожен метод застосовується не ізольовано, а у поєднанні з іншими. Головне призначення будь-якого наукового методу - на основі відповідних принципів (вимог, приписів тощо) забезпечити успішне вирішення певних пізнавальних і практичних проблем, прирощення знання, оптимальне функціонування і розвиток тих чи інших об'єктів.

УХВАЛИЛИ:

1) прийняти до відома та враховувати отриману інформацію під час здійснення наукових досліджень.

Керівник наукового студентського гуртка

Тетяна РУДА

Староста наукового студентського гуртка

Леся МУРАВСЬКА